

การจัดกิจกรรมทางกายเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็ก
โดยใช้รูปแบบสนามเด็กเล่นโดยใช้หลักการเรียนรู้ของสมองเป็นฐาน
Brain-Based Learning (BBL) Playground for Children

5 ตุลาคม 2558

จากการศึกษาวิจัยค้นพบว่า หลักการเรียนรู้ของสมองเป็นฐาน (Brain-Based Learning : BBL) คือ การให้ความรู้ความเข้าใจที่เกี่ยวข้องกับสมอง เป็นเครื่องมือในการออกแบบกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างศักยภาพสูงสุดในการเรียนรู้ของมนุษย์ โดยเชื่อว่าโอกาสทองของการเรียนรู้อยู่ระหว่างแรกเกิด-10 ปี

และกระบวนการเรียนรู้ที่จะช่วยสร้างเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของสมองได้เป็นอย่างดีและมีคุณภาพสำหรับเด็ก คือ การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการจัดและทำกิจกรรม รวมทั้งเปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน ด้วยการจัดประสบการณ์ กิจกรรม และสภาพแวดล้อม ให้เกิดประสบการณ์ใหม่ๆ เพื่อเป็นเงื่อนไขในการกระตุ้นพัฒนาการของเด็กให้มีทักษะในการคิดและการเรียนรู้อย่างมีเหตุผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการหลักการเรียนรู้ของสมองเป็นฐาน (Brain-Based Learning : BBL) จึงมีประโยชน์ต่อการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กในทุกๆ ด้าน โดยเฉพาะพัฒนาการทางร่างกาย

เด็กในวัยแรกเกิดถึง 5 ปี เป็นช่วงที่อยู่ระหว่างการมีพัฒนาการทางกลไกการเคลื่อนไหว (Motor Development) กิจกรรมทางกายที่เหมาะสมในช่วงวัยนี้จึงต้องเป็นกิจกรรมที่ได้รับการออกแบบให้ส่งเสริมพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหวพื้นฐาน (Fundamental Movement) ของเด็กเล็ก ได้แก่ กิจกรรมการเดิน การทรงตัว การวิ่ง กระโดด ปีนป่าย ขว้างปา เป็นต้น

การพัฒนาสมองของเด็ก จึงควรใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหวเป็นเครื่องกระตุ้น โดยสมองจะสั่งการให้อวัยวะรับรู้สภาพแวดล้อมขณะที่ทำการเคลื่อนไหว ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถในด้านการรับรู้ข้อมูลจากการทำกิจกรรมไปด้วยพร้อมๆกัน และรวมถึงการช่วยพัฒนาความสัมพันธ์ของระบบประสาทสัมผัสและกล้ามเนื้อ ตลอดจนการรับรู้ความรู้สึกต่างๆ ของเด็ก

ดังนั้น สนามเด็กเล่นโดยใช้หลักการเรียนรู้ของสมองเป็นฐาน (BBL-Playground) จึงถูกออกแบบโดยคณะนักวิจัยที่มีแนวคิดการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กผ่านกิจกรรมทางกาย (Physical Activity) ทั้งนี้เพราะเด็กจะเกิดการเรียนรู้จากการเล่น

การสร้างสนามเด็กเล่นเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็กทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ที่สอดคล้องกับบริบทของสังคมไทย ด้วยการนำทรัพยากรท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม มีความน่าสนใจ ตลอดจนมีความปลอดภัย โดยน้อมนำแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา และหลักการเรียนรู้ของสมองเป็นฐาน (Brain-Based Learning : BBL) จะเป็นเครื่องมือในการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กไทยต่อไป และปัจจุบันนี้รูปแบบสนามเด็กเล่นโดยใช้หลักการเรียนรู้ของสมองเป็นฐาน ได้ถูกนำไปใช้เป็นตัวแบบในการสร้างสนามเด็กเล่นในโรงเรียนต่างๆ ทั่วประเทศไทย

คณะที่ปรึกษา: รศ.ดร.สุพิตร สมานิติโต ผศ.ดร.เกษม นครเขตต์ และผศ.เพิ่มศักดิ์ สุริยจันทร์

คณะนักวิจัย : อ.ดร.ชิตินทรีย์ บุญมา อ.ดร. อัจฉรียา กสิยะพัท และอ.ชวภรณ์ สุริยจันทร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงใหม่